

24. nedeľa A

*Dobroreč, duša moja, Pánovi
a nezabúdaj na jeho dobrodenia. (Ž 102,2)*

Prvé čítanie

Kniha Ekleziastikus 27,30 – 28,7

Hnev a nenávisť – obidvoje je odpornejšie, len hriešnik sa ich pridrža.

Kto sa chce pomstiť, zakúsi pomstu od Pána, ktorý si zachová jeho hriechy v pamäti.

Odpusť krivdu svojmu blížnemu; potom sa aj tebe, keď budeš prosiť, odpustia hriechy.

Ak človek prechováva hnev proti blížnemu, ako môže žiadať uzdravenie od Boha? Nemá súcit s človekom sebe podobným, a odprosuje za svoje hriechy! Prechováva v sebe hnev, hoci sám je iba smrteľným človekom; kto mu potom odpustí hriechy? Pamätaj na svoj koniec a zanechaj nenávisť. Mysli na rozklad a smrť a ostaň verný prikázaniam. Pamätaj na prikázania a neprechovávaj hnev voči blížnemu! Spomeň si na zmluvu s Najvyšším a povznes sa nad urážku.

Druhé čítanie

List Rimanom 14,7-9

Bratia a sestry, nikto z nás nežije pre seba a nik pre seba neumiera; lebo či žijeme, žijeme pre Pána, či umierame, umierame pre Pána. Či teda žijeme alebo umierame, patríme Pánovi. Veď Kristus práve preto zomrel a ožil, aby bol pánom aj nad mŕtvymi aj nad živými.

Evanjelium

Matúš 18,21-35

Peter pristúpil k Ježišovi a povedal mu: "Pane, koľko ráz mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa prehreší proti mne? Azda sedem ráz?"

Ježiš mu odpovedal: "Hovorím ti, nie sedem ráz, ale sedemdesiat sedem ráz."

"S nebeským kráľovstvom je to tak, ako keď sa kráľ rozhodne vyúčtovať so svojimi sluhami. Keď začal účtovať, priviedli mu sluhu, ktorý mu bol dlžný desaťtisíc talentov. A pretože mu ich nemohol vrátiť, rozkázal pán predať jeho, jeho ženu a deti i všetko, čo mal, a tak dlh nahradiť. Vtedy mu sluha padol k nohám a na kolenách ho prosil: 'Maj so mnou strpenie a všetko ti vrátim!' A pán sa zľutoval nad oným sluhom, prepustil ho na slobodu a odpustil mu aj dlžobu.

No len čo tento sluha vyšiel, stretol sa so svojím spolusluhom, ktorý mu dlhoval sto denárov. Chytil ho pod krk a kričal: 'Vráť, čo si mi dlžný!' Jeho spolusluha mu padol k nohám a na kolenách ho prosil: 'Maj so mnou strpenie a všetko ti vrátim!' On však nechcel, ale šiel vrhol ho do žalára, kým dlh nezaplatí.

Keď jeho spolusluhovia videli, čo sa stalo, veľmi sa zarmútili. Šli k svojmu pánovi a rozpovedali mu, čo sa stalo. A tak si ho pán predvolal a povedal mu: 'Ničomný sluha, všetok dlh som ti odpustil, pretože si ma prosil. Nemal si sa teda aj ty zľutovať nad svojim spolusluhom, ako som sa ja zľutoval nad tebou?' A rozhnevaný pán ho vydal mučiteľom, kým nezaplatí celý dlh. Tak aj môj nebeský Otec urobí vám, ak neodpustíte zo srdca svojmu bratovi."

Na zamyslenie

Dnešné čítania z biblie sa pohybujú medzi dvoma pólmi, medzi odplatom a nezmiernením na jednej strane a odpustením a opustením na druhej strane.

Keď sa Peter pýta v evanjeliu Ježiša na mieru odpustenia, je číslo sedem v Ježišovej odpovedi ešte raz znásobené, zvýšené, aj keď už samotné číslo sedem je číslom plnosti. Nie je tu teda reč už o sedemkrát, ale o sedemdesiatsedemkrát. Nejde tu už o počítanie, ale skôr o vnútorný postoj. Ide tu o bezhraničný postoj odpúšťania, ktoré možno neustále nanovo zakúšať v celých Božích dejinách s človekom. Pri čistom ľudskom vnímaní je to úžasné, že Boh vzhľadom na znova a znova opakujúce sa potknutie človeka a nekonečný, večný kolobeh hriechu, obrátenia a nového začiatku svojho národa nie je unavený a neukončuje tak s ním Svoj vzťah. Pretože Boh nemeria, neporovnáva, nevypočítava a ani neprepočítava. Takýto postoj presahuje samozrejme zďaleka všetko, čoho človek je vôbec schopný. Nikto z nás nie je v stave preukazovať vždy a všade veľkorysosť nevypočítateľného odpúšťania.

Pri čítaní príbehov z biblie sa dozvedáme zároveň o úteche ako aj o výzve: útecha, že Boh vždy odpúšťa a to jedno ako veľká je vina človeka a výzva, pretože je človeku zároveň pripomínaná tiež povinnosť, že odpustenie, ktoré prežil cez Boha, má byť zviditeľné aj pri stretnutiach s ľuďmi. Tým je tiež jasnejšie, že Božie odpustenie nie je žiadnou osobnou udalosťou, záležitosťou čisto len medzi Bohom a jednotlivcom, ale nadobúda pritom aj spoločenskú dimenziu.

Toto tu vyjadrené pravidlo ľudského konania zahrnuté do jednej vety zneje veľmi jednoducho: správaj sa voči druhým tak, ako sa Boh správa voči tebe. Keď však prežívame, ako sme príliš často vystavovaní temným mocnostiam, vyúčtovaniu, nemilosrdenstvu a nezmierniteľnosti, presadenie, žitie tohto pravidla sa ukazuje nie až tak celkom jednoduché. Opustenie prežitého ponížovania a povinností nie je ľahké a toto nemá a nesmie byť tiež jednoducho príliš rýchlo odsunuté stranou. Napriek tomu je to naša úloha usilovať sa zo dňa na deň o konfrontáciu s prežitou vinou, usilovať sa byť otvorení voči skúsenosti bezpodmienečného prijatia a odpustenia Bohom nášho vlastného zlyhania a druhými ľuďmi. Keď budeme udržiavať v nás tieto skúsenosti dobrotivosti a zmierenia v našom živote živé, keď si ich budeme neustále pripomínať a nechávať nimi dotýkať naše srdce, potom môžeme všetko to utrpenie aj so zmiernením opustiť. Potom môžeme aj my "z celého srdca" odpustiť druhým, potom už neplatí: "Tak ako ty mne, tak aj ja tebe", ale: "Tak ako Boh mne, tak aj ja tebe" – a to bezpodmienečne a veľkoryso...

Na druhej strane musí byť jasný aj opak: tam, kde utrpená nepravosť neprejde do zmierenia, kde vytrvalo budeme chcieť na tom trvať, tam neprežijeme tiež Božie zmilovanie s nami. To totiž nezáleží na tom, že by On nás nechcel od toho oslobodiť. Keď my nebudeme chcieť pripustiť, aby Boh premenil naše srdce, aby sme sa nedržali našich negatívnych skúseností s druhými, odmietame, nepripúšťame tak Jeho dar odpustenia a preto ho potom nemôžeme dať ani ďalej. Keď však naopak pripustíme otvorene a úprimne to, aby nás Božie zmilovanie premenilo na nových ľudí, nebudeme môcť vôbec robiť nič iné, ako to, že od tej radosti budeme si navzájom odpúšťať. Tam, kde sme pripravení v tomto obsiahlom význame, zmysle k odpusteniu, buduje Boh kúsok neba už tu uprostred nášho života tu na zemi.